

Advies

Opvang ontheemden uit Oekraïne na maart 2023

Doelenboom

Programma	1	Voor en door bewoners
-----------	---	-----------------------

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. Gebruik te maken van de mogelijkheid om de boot in Oudeschild langer te blijven gebruiken voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne;
2. Een bedrag van €5.000.000,-- beschikbaar te stellen en voor te financieren t.b.v. de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne tot maart 2024 (dit voorschot wordt terug ontvangen van het Rijk);
3. Op basis van nacalculatie de definitieve kosten te verantwoorden via de reguliere P&C cyclus.

Toelichting

Voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne op een boot in Oudeschild heeft besluitvorming plaatsgevonden tot maart 2023. Nu de oorlog in Oekraïne nog niet ten einde is, is nadere besluitvorming noodzakelijk.

Voorgesteld wordt het gebruik van een boot als opvanglocatie in beginsel voor een periode van één jaar voort te zetten tot maart 2024.

Bij het vaststellen van het verslag van het college d.d. 14/2/2023 bleek dat het Rijk in de dagen daarvoor besloten had de derdelanders langer te blijven opvangen. Hierover zal de raad apart middels een RIB worden geïnformeerd. Het langer blijven opvangen van derdelanders heeft geen invloed op dit voorstel om een bedrag beschikbaar te stellen voor de opvang van vluchtelingen tot maart 2024.

Consequenties

Financieel	☒ Ja ☐ Nee
Personeel/Organisatie	☐ Ja ☒ Nee
Juridisch	☐ Ja ☒ Nee
Beleid	☐ Ja ☒ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☒ Ja ☐ Nee
Deregulering	☐ Ja ☒ Nee

Majeure risico's	☐ Ja ☒ Nee
Beheer	☐ Ja ☒ Nee
Belanghebbenden	☐ Ja ☒ Nee
Structuurvisie	☐ Ja ☒ Nee
Regie	
Zaaknummer	3306126

Bijlagen

Geen bijlagen

Opvang ontheemden uit Oekraïne na maart 2023

Samenvatting

Het college heeft besloten de raad voor te stellen het gebruik van een boot in Oudeschild als opvanglocatie voort te zetten, in beginsel tot medio maart 2024 ten behoeve van de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne en hiervoor een bedrag van 5 miljoen voor te financieren. Het Rijk vergoedt de gemaakte kosten zoals aangegeven in de [Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne](#) (gepubliceerd in [de Staatscourant Nr. 27515 van 14 oktober 2022](#)).

Vanaf maart 2022 worden er op Texel ontheemden uit Oekraïne opgevangen. In eerste instantie op meerdere locaties, vanaf 1 januari 2023 worden alle ontheemden op een boot in Oudeschild opgevangen. De raad heeft een besluit genomen voor de opvang tot maart 2023. Nu deze periode is afgelopen en de oorlog in Oekraïne nog niet ten einde is, wordt voorgesteld de opvang met een jaar te verlengen.

Op het moment van schrijven is onze taakstelling nog gesteld op het opvangen van (minimaal) 100 ontheemden. Per 1 juli 2023 wordt deze taakstelling verhoogd naar 120, en volgens prognose is te verwachten dat aan het eind van het jaar nogmaals zal worden verhoogd. Met de capaciteit van de boot voldoet de gemeente ruim aan de (aangekondigde verhoogde) taakstelling en heeft tevens een ruime buffer om te kunnen voldoen aan eventuele toekomstige verhogingen van de taakstelling.

Opvang ontheemden uit Oekraïne na maart 2023

Argumenten tot advies

Vanaf maart 2022 worden er op Texel ontheemden uit Oekraïne opgevangen. Sinds 1 januari 2023 worden alle ontheemden opgevangen op de boot in Oudeschild.

Op 24 mei 2022 heeft de raad besloten om een bedrag van €2.992.200 beschikbaar te stellen en voor te financieren t.b.v. de eerste 6 maanden van de opvang. Vervolgens heeft de raad op 26 oktober 2022 besloten een bedrag van €2.500.000,-- beschikbaar te stellen en voor te financieren.

Voor de periode 1 maart 2022 tot 1 september 2022 hebben we reeds een bedrag van € 4.392.000,00 (= maximaal bedrag op basis van normvergoeding gerealiseerde opvangplekken voor die periode) van het Rijk ontvangen. SiSa-verantwoording van dit bedrag zal nog moeten plaatsvinden. Voor de periode 1 september 2022 tot 1 juli 2023 is de aanvraag voor een voorschot (totaal groot € 5.910.012,00) bij het Rijk ingediend (= maximaal bedrag op basis van normvergoeding gerealiseerde opvangplekken voor die periode). Dit bedrag is nog niet ontvangen. En ook daarover zal nog SiSa-verantwoording moeten worden afgelegd. De hoogte van bovengenoemde aanvragen zijn gebaseerd op het door het Rijk vastgestelde normbedrag (zie hierna bij de financiële consequenties).

Op EU-niveau is de tijdelijke bescherming tot 4 maart 2024 verlengd. De tijdelijke bescherming kan voorts na politieke besluitvorming op EU-niveau met nog een jaar worden verlengd, tot 4 maart 2025. Of de bescherming verder wordt verlengd hangt onder meer af van de toekomstige ontwikkelingen en de veiligheidssituatie op dat moment. Dat is nu nog onzeker. In de tijdelijke wet opvang Oekraïners (momenteel in consultatie) wordt de taak van de gemeentes voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne voor langere termijn vastgelegd, namelijk voor de loop van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming plus 1 jaar. Op het moment van schrijven is dit dus tot 4 maart 2025.

Op het moment van schrijven is onze taakstelling nog gesteld op het opvangen van (minimaal) 100 ontheemden. Per 1 juli 2023 wordt deze taakstelling verhoogd naar 120, en volgens prognose is te verwachten dat aan het eind van het jaar nogmaals zal worden verhoogd. Met de capaciteit van de boot voldoen we ruim aan de (aangekondigde verhoogde) taakstelling en hebben we tevens een ruime buffer om te kunnen voldoen aan eventuele toekomstige verhogingen van de taakstelling.

Huidige stand van zaken

Hoe de situatie in Oekraïne zich zal ontwikkelen, is nog onduidelijk. Nog steeds komen er vluchtelingen naar Nederland, en dus ook naar Texel. Op dit moment (eind januari 2023) verblijven er nu zo'n 131 Oekraïners op de boot in Oudeschild. Een aantal van de ontheemden betreft zogenaamde 'derdelanders', mensen die ten tijde van het uitbreken van de oorlog in de Oekraïne verbleven, maar niet de Oekraïense nationaliteit hebben. (gastarbeiders, studenten, etc.). Per 4 maart 2023, zo heeft 'het Rijk' besloten, worden deze 'derdelanders' niet meer gezien als vluchteling en krijgen geen onderdak meer. Idee is dat ze veilig naar hun eigen land zouden moeten kunnen terugkeren.

Hoe verder?

De situatie in Oekraïne is onzeker, op dit moment is onduidelijk hoe lang de oorlog nog zal duren. Daarom wordt voorgesteld om de opvang van ontheemden uit Oekraïne voorlopig met één jaar te verlengen. Zoals hierboven aangegeven is de verwachting dat de opgave die Texel vanuit het Rijk krijgt voor de opvang van ontheemden circa 120 zal bedragen. Er zijn maatregelen getroffen aan de boot in Oudeschild zodat deze aan de (veiligheids)normen voldoet. Voorgesteld wordt het gebruik van een boot voor de opvang te verlengen tot maart 2024.

Op dit moment is de gemeente in overleg met Woontij over de Flexwoningen Marsweg Noord (102 stuks). Onderdeel van deze gesprekken is om een deel van deze woningen in te zetten voor de opvang van de ontheemden uit de Oekraïne die nu gehuisvest zijn op de boot. Indien nodig vindt nadere advisering plaats over het onderbrengen van de ontheemden van de boot naar de flexwoningen. De verwachting is dat de start van plaatsing van deze woningen op zijn vroegst Q1 2024 is.

Voorstel

Voorgesteld wordt het gebruik van een boot als opvanglocatie in beginsel voor een periode van één jaar voort te zetten tot maart 2024. Beeld is nu (eind januari 2023) dat de boot, ook al wordt die niet volledig benut, wel financieel vergoed zal blijven worden door het Rijk. Mocht deze situatie wijzigen dan zal hierover apart geadviseerd worden.

Alternatieven

Er zijn geen alternatieven voor de korte termijn.

Consequenties van het advies

- **Financieel**

Kosten		
Incidenteel	Maart 2023 - Maart 2024	€ 5 miljoen
Dekking vergoeding Rijk		-/- € 5 miljoen

- *** Toelichting**

Naar verwachting zullen de kosten voor het komende jaar orde grootte 5 miljoen bedragen. Het gaat dan om o.a. de huur van de boot, leefkosten en maaltijdvoorziening. Op dit moment is niet inzichtelijk te maken welk bedrag concreet voorgeschoten moet worden ten behoeve van de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Daarom worden in navolging van het besluit van de raad op 24 mei 2022 op basis van nacalculatie de definitieve kosten verantwoord via de reguliere P&C cyclus. De raad zal periodiek middels een RIB over de voortgang nader geïnformeerd worden.

Op grond van de [Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne](#) (gepubliceerd in [de Staatscourant Nr. 27515 van 14 oktober 2022](#)) vergoedt het Rijk de door ons gemaakte kosten.

Volgens deze regeling ontvangt de gemeente een normbedrag per dag, per beschikbaar bed voor Oekraïense ontheemden. Dit normbedrag is naar aanleiding van een monitorenonderzoek sinds 15 oktober bijgesteld naar € 83,00 (bedroeg tot 15 oktober € 100,00). Dit normbedrag is voldoende om onze kosten te dekken.

- **Juridisch - Inkoop en aanbesteding**

De vraag is gerezen (mede doordat een concurrerende aanbieder een verzoek heeft ingediend) of deze diensten op deze wijze ondershands ingekocht mogen worden, gezien de Europese en lokale regelgeving over inkoop en aanbesteding. Hierop is extern juridisch advies ingewonnen. Hieronder beschrijven we de belangrijkste conclusie daaruit.

In beginsel zijn overheidsopdrachten voor goederen en diensten gerelateerd aan de opvang van Oekraïense vluchtelingen aanbestedingsplichtig als de geraamde waarde evenveel als de Europese drempelwaarde is of daarboven uitkomt (en dat komt het). Diensten voor de opvang van vluchtelingen kunnen ook onder het regime voor zogenaamde sociale en andere specifieke diensten vallen, zoals bij hoteldiensten.

Een beroep op dwingende spoed bij de aanbesteding voor de opvang is vooral mogelijk als de gemeente plotseling wordt geconfronteerd met de vraag om vluchtelingen op te vangen. Van deze uitzonderingsmogelijkheid kan echter niet langdurig gebruik worden gemaakt.

Geadviseerd wordt om zo spoedig mogelijk er rekening mee te houden dat diensten en (daarbij horende) leveringen om te beschikken over een hotelvoorziening, in de vorm van een hotelboot of een hotelponton aanbestedingsplichtig zijn. De gemeente moet rekenen met contractwaarden voor diensten en leveringen die € 215.000 te boven gaan, ook bij een bezetting van minder dan 100 personen, waar het ponton is berekend op maximaal 220 personen.

Het huidige contract dient in maart 2023 te worden verlengd. Het is tot stand gebracht zonder een (openbare of niet-openbare) aanbesteding, de procedure van dwingende spoed in verband met de crisis-

situatie, was toen van toepassing. Bij een volgende verlenging is die dwingende spoed niet langer aanwezig. Uiteraard is "spoed" een aspect dat met verloop aan tijd geldigheid verliest, omdat de gemeente zich kan aanpassen aan de situatie die intreedt nadat het spoedaspect vervalt. Geadviseerd wordt tegen een volgende verlenging - na de verlenging in maart 2023 - zonder een vorm van aanbesteding. Hierbij wordt uitgegaan van verlenging van een half jaar, zoals tot op heden steeds met een half jaar verlengd is. In september 2023 zal "spoed" niet langer aan de orde zijn.

Ofwel: het huidige contract nu nog een keer verlengen voor een half jaar onder verwijzing naar de benodigde 'spoed'. Dit schriftelijk vast te leggen richting de verhuurder onder opzegging van het contract per september 2023 met aankondiging van de benodigde vorm van aanbesteding. De benodigde inkoopstrategie gaan bespreken in het inkoopteam van de gemeente.

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Opvang ontheemden uit Oekraïne na maart 2023

Doelenboom

Programma	1	Voor en door bewoners
-----------	---	-----------------------

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Overwegende

- Dat de oorlog in Oekraïne nog gaande is;
- Dat er vluchtelingen moeten worden opgevangen;
- Dat nadere besluitvorming hierover noodzakelijk is.

Besluit

1. Gebruik te maken van de mogelijkheid om een boot in Oudeschild langer te blijven gebruiken voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne;
2. Een bedrag van €5.000.000,- beschikbaar te stellen en voor te financieren t.b.v. de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne tot maart 2024 (dit voorschot wordt terug ontvangen van het Rijk);
3. Op basis van nacalculatie de definitieve kosten te verantwoorden via de reguliere P&C cyclus;

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 22-03-2023,

De griffier,

De voorzitter,

Zaaknummer 3306126

Bijlagen

Geen bijlagen